

Strandwacht Katwijk-Noordwijk

Wim Kuiper

Al eerder is in de Strandloper melding gedaan van het bestaan van een groep mensen die wekelijks het strand ten zuiden van Noordwijk onderzoeken. Alle aangespoelde dieren en planten uit de zee worden hierbij genoteerd en geteld. Van de eerste 10 jaar is nu een verslag verschenen:

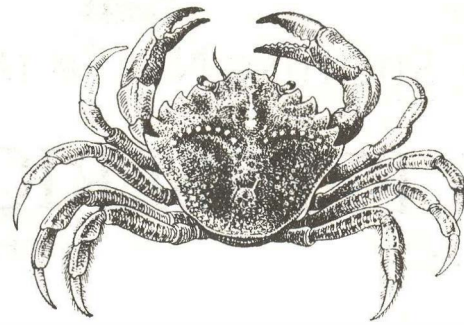
A.W. Gmelig-Meyling. 1993. Monitoring van op het strand aangespoelde ongewervelde organismen in de periode 1978 t/m 1987. Evaluatie van tien jaar Strandwacht Katwijk-Noordwijk. 61 blz. 41 fig.

Degenen die wat meer willen weten over de marine fauna, die voor onze kust leeft, moeten dit rapport zeker lezen. Het is te bestellen door f25,- over te maken op gironummer 6560075, Stichting Anemoon, Postbus 29, 2120 AA Bennebroek o.v.m. "Evaluatie-rapport".

Over hetzelfde onderwerp gaan ook de twee volgende artikelen:

A.W. Gmelig Meyling en J. Verkuil. 1993. Strandwacht Katwijk-Noordwijk. *Natura* 90 (1):9-11.

A.W. Gmelig Meyling en R.H. de Bruyne. 1993. Systematisch Strandonderzoek. *Het Zeepaard* 53(4):93-100.

De "Strandwacht" is nog steeds actief. Wie (als proef) mee wil doen is zeker welkom. Ervaring is niet vereist, de anderen willen u met plezier van alles over de vondsten vertellen. Nadere inlichtingen: Wim Kuiper: telefoon: 01719-11956

Vogelnieuws

Ab Steenwoorden

Oosterduinsemeer

Vooraf in april en mei werden er op en rond de plas veel vogels gezien. In juni werd er veel minder gezien, dit heeft misschien te maken met de toenemende recreatiedruk van onder andere surfers etc. in deze maand. Een paarste Bergeenden was het hele kwartaal op de plas aanwezig, in juni zelfs met zes jongen. De overige eendensoorten die gezien werden, met de maximale aantallen zijn: 6 Kraakeenden, 15 Slobeenden, 2 Zomertalingen, 15 Kuifeenden en 2 Tafeleenden.

Dat er in begin mei een goede steltloper trek plaatsvond naar het noorden, was ook bij het Oosterduinsemeer goed zichtbaar, een groot aantal steltlopersoorten werd gezien rond de plas, veelal overtrekkend, maar toch ook diverse soorten fouragerend. Er werden gezien, 35 Oeverlopers, 29 Groenpootruiters, 2 Zwarte Ruiters, 15 Tureluurs, 1 Witgat, 5 Kluten, 4 Rosse Grutto's, een Wa-

tersnip, 4 Bontbekplevieren, 35 Zilverplevieren en 1 Steenloper. Natuurlijk werden er naast eenden en steltlopers ook tal van andere vogelsoorten waargenomen rond het meer. Bijvoorbeeld de broedvogels van de meest oostelijke oever, Rietgorzen, Kleine Karekieten, Rietzangers en Bosrietzangers. Een paar leuke doortrekkers en een mogelijke broedvogel waren nog een Blauwborst, die van begin april tot half mei werd gezien, een zingende Snor, een Paapje, tweemaal een overvliegende Visarend en twee Wespeneenden die overvlogen richting noord-oost.

Krooneend in de Vogelsloot, Zwetterpolder

De eerste waarneming van deze vogel in de Vogelsloot is al van 28 maart jl. Het ging hier om een mannetje, dat vrijwel constant aanwezig was in een groepje Kuifeenden. De Krooneend werd voor het laatst in de Zwetterpolder gezien op 12 april.

Krooneenden zijn vrij makkelijk te herkennen duikenden, vooral het mannetje is onmiskenbaar, met een mooie goudkleurige kruin en een roodachtige kop die in elkaar overlopen. De borst en hals zijn glanzend zwart, de flanken vuil wit en de rug bruinachtig. Het vrouwtje is wat moeilijker te herkennen; onopvallend egaal lichtbruin met een lichte, grijsachtige keel en wang en een wat donkerder bruine kruin en achterhoofd.

Krooneenden komen oorspronkelijk vanuit zuidwest Europa, maar zijn nu al in Nederland ingeburgerd als broedvogel, met zo'n 60-80 paar. Krooneenden worden veel gehouden als siereend in waterwildcollecties, dus is de kans groot dat de Krooneenden die in Nederland worden waargenomen, ontsnapte exemplaren zijn. Bekende plaatsen in Nederland waar Krooneenden jaarlijks worden gezien zijn, het Botshol bij de Vinkeveense plassen, rond de Zwanenplas in de Amsterdamse Waterleidingduinen, in de Oostvaardersplassen in Flevoland en langs de Philipsdam in Zeeland.

Roodkopklauwier in de Elsgeesterpolder

Zondagochtend 6 juni werd er in een groentetuin langs de Rijnsburgerweg een vrouwtje Roodkopklauwier gezien. De vogel is door vrij veel Noordwijkse en Katwijkse vogelaars gezien. Opvallend was dat er in Katwijk, zaterdag 5 juni, ook een vrouwtje Roodkopklauwier waargenomen was. Dat het hier om waarschijnlijk twee verschillende vogels ging, werd duidelijk toen bij de vogel in de Elsgeesterpolder de kenmerken van de ondersoort "Badius" gezien werden.

Van de Roodkopklauwier bestaan drie verschillende ondersoorten, de Lanius Senator, deze broedt in de landen rond de Middellandse Zee en werd op 5 juni in de Zuidduinen bij Katwijk gezien. De Lanius Senator "Badius", komt voor op een aantal eilanden in de Middellandse Zee. De vogel langs de Rijnsburgerweg in de Elsgeesterpolder vertoonde de kenmerken van deze ondersoort. De laatste ondersoort is Lanius Senator "Niloticus" en komt voor in Turkije. Dit was pas de tweede waarneming van een Roodkopklauwier in onze omgeving. De eerste waarneming dateert uit 1918.

De gewone soorten, leuke aantallen en vreemde plaatsen

In maart zag de Fam. v.d. Meulen een Ooievaar op het dak van een huis aan de Alk in het Vinkeveld. Groepjes zingende Koperwieken waren op 2 april aanwezig in Nieuw-Leeuwenhorst. Ook op 2 april werd een groep van 286 Scholeksters waargenomen in de weilanden achter Oud-Leeuwenhorst. Een Kramsvogel werd nog op 11 mei gezien in Klein-Leeuwenhorst. Een mogelijk overzomerende Buizerd werd op zowel 9 mei als op 19 juni gezien in de omgeving van de landgoederen Leeuwenhorst. Een groep van 25 Tapuiten was aanwezig in de Elsgeesterpolder op 12 mei en een groep van ongeveer 130 Houtduiven vloog over het Langeveld op 30 juni.

Mogelijke broedvogels

Een baltsende Watersnip was aanwezig in Polder Hoogeweg, ten hoogte van de parkeerplaats langs de provinciale weg, de S1, op 8 mei. Hier waren eind juni ook een twintigtal Visdieven met al uitgevlogen jongen aanwezig op een kaal stuk land langs een vrij brede sloot.

Een broedende Stormmeeuw werd in mei ontdekt op de nok van een bollenschuurtje bij de Tespellaan in Noordwijkerhout. In juni werd geregeld een paartje Bergeend met zes jongen waargenomen op en rond het Oosterduinsemeer.

Op 20 mei werd er in het "Zuidhollands Landschap" in het Langeveld een paartje Staartmezen met uitgevlogen jongen gezien. Eén van de beide oudervogels was een Staartmees met een geheel witte kop.

Sijzen waren aanwezig op 21 juni, 1 exemplaar in de Amsterdamse Waterleidingduinen in de omgeving van het Van Limburg Stirum Kanaal. Dezelfde dag werd een zingend mannetje gezien in de omgeving van de Perentuin, ook in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Drie exemplaren werden waargenomen op 30 juni, vliegend over de Noraweg richting oost.

Een zingend mannetje Blauwborst was aanwezig bij het Oosterduinsemeer tot en met 18 mei, er is hier geen vrouwelijk exemplaar waargenomen. Deze zou aanwezig geweest kunnen zijn, want het vrouwtje Blauwborst

is vrij onopvallend.

Griel in de omgeving

Zaterdagochtend 5 juni werd er een Griel gezien op het Wantveld in Katwijk, dit is net ten noorden van de uitwatering. Later die dag, werd de vogel nogmaals waargenomen maar nu op het terrein van de Estec.

De Griel is een voormalige broedvogel bij ons in de omgeving, het laatste paartje broedde in 1957 in de omgeving van Noordwijkerhout. Ook landelijk is de Griel als broedvogel verdwenen, alhoewel de laatste jaren af en toe een paartje wordt waargenomen in het Zwanewater in Noord-Holland. De laatste bekende waarneming van de Griel bij ons in de omgeving dateert uit april 1975.

Griel

Polder Hoogeweg

Begin april werden de laatste wintervogels in de polder gezien. De laatste Goudplevieren werden gezien op 4 april, de eerste Grutto's waren toen al weer terug. Zes Smienten werden, tezamen met een mannetje Zomertaling, nog gezien op 2 april. Er waren toen ook nog Slob-eenden, Wintertalingen, Krakeenden en een Bergeend in de polder aanwezig.

Wilde ganzen of exoten

In bijna elke Strandloper van het afgelopen jaar kom je ze tegen, de 6 Brandganzen die in de polders in de omgeving huizen. Op 2 april waren ze in gezelschap van 2 Canadese Ganzen, die ook niet echt schuw waren. Op 10 april waren 10 Nijlganzen zwemmend aanwezig in het grote buitenbad van het Bollenbad in Noordwijk, en een Indische Gans vloog in noordelijke richting over de Noord-duinen op 30 april.